

บทที่ 3

รายละเอียดและสภาพทั่วไปของโรงงานตัวอย่าง

3.1 ประวัติความเป็นมา

แต่เดิมเจ้าของกิจการเป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคผิวหนัง ต่อมาได้คิดสูตรเครื่องสำอางขึ้น และจ้างโรงงานผลิตเครื่องสำอาง ผลิตสินค้าขึ้นภายใต้เครื่องหมายการค้าของเจ้าของกิจการเอง และอาศัยบริษัทตัวแทนจำหน่ายเป็นผู้จำหน่ายสินค้าให้ จนกระทั่งปี 2525 จึงได้เปิดบริษัทเพื่อจำหน่ายสินค้าเอง แต่ยังคงจ้างโรงงานอื่นผลิตให้ เมื่อกิจการดีขึ้นเป็นลำดับจึงสร้างโรงงาน ซึ่งก็คือโรงงานตัวอย่างในการวิจัยนี้ ขึ้นในปี 2534 และปัจจุบันโรงงานดังกล่าวยังรับจ้างผลิตสินค้าประเภทเครื่องสำอางให้กับบริษัทอื่นอีกด้วย

3.2 ข้อมูลทั่วไปของโรงงานตัวอย่าง

พื้นที่โรงงาน	10	ไร่
จำนวนพนักงาน	135	คน
กำลังการผลิต	600	ตัน วัตถุประสงค์/ปี
จำนวนสินค้าที่ผลิต	64	ชนิด
จำนวนสินค้าที่จัดหา	26	ชนิด
เวลาการทำงาน	8:30-17:00 น.	ในวันจันทร์-ศุกร์
	8:30-12:00 น.	ในวันเสาร์
		หยุดวันอาทิตย์
		ไม่มีการทำงานเป็นกะ

ลักษณะกิจการ

ผลิตและจำหน่าย ยาบำบัดโรคผิวหนัง และเครื่องสำอาง

3.3 กระบวนการผลิต

สินค้าที่โรงงานตัวอย่างผลิต แบ่งออกเป็นกลุ่มๆ ดังนี้

3.3.1 สินค้าที่เป็นของแข็ง สามารถแบ่งย่อยได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

3.3.1.1 สบู่ก้อน

3.3.1.2 สินค้าผง

3.3.2 สินค้าที่เป็นของเหลว สามารถแบ่งย่อยออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

3.3.2.1 ของเหลวชนิดใช้ความร้อนในการผสม

3.3.2.2 ของเหลวชนิดไม่ใช้ความร้อนในการผสม

ซึ่งขั้นตอนการผสมและการบรรจุแสดงในรูปแบบที่ 3-1 - 3-4

3.4 เครื่องจักรสำหรับกระบวนการผลิต

โรงงานตัวอย่าง มีเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตอยู่ 2 ประเภทคือ

3.4.1 เครื่องจักรที่ใช้ในการผสมสินค้า ซึ่งสามารถทำงานพร้อมกันได้ทั้งหมด

แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

3.4.1.1 สำหรับผลิตสินค้าที่เป็นผง จำนวน 2 เครื่อง

ในปริมาณ 5-20 กิโลกรัม 1 ชุด

ในปริมาณ 15-40 กิโลกรัม 1 ชุด

3.4.1.2 สำหรับผสมสินค้าที่เป็นของเหลว ในปริมาณตั้งแต่ 300-1,200 กิโลกรัม

จำนวน 2 ชุด

3.4.1.3 สำหรับผสมสินค้าที่เป็นของเหลว ในปริมาณตั้งแต่ 10-200 กิโลกรัม

จำนวน 2 ชุด

3.4.2 เครื่องจักรที่ใช้ในการบรรจุสินค้า ซึ่งสามารถทำงานพร้อมกันได้เพียงคราวละ 2

ชุด แบ่งออกเป็น 6 ชนิด คือ

3.4.2.1 สำหรับบรรจุโฟม จำนวน 2 ชุด

3.4.2.2 สำหรับบรรจุครีม จำนวน 2 ชุด

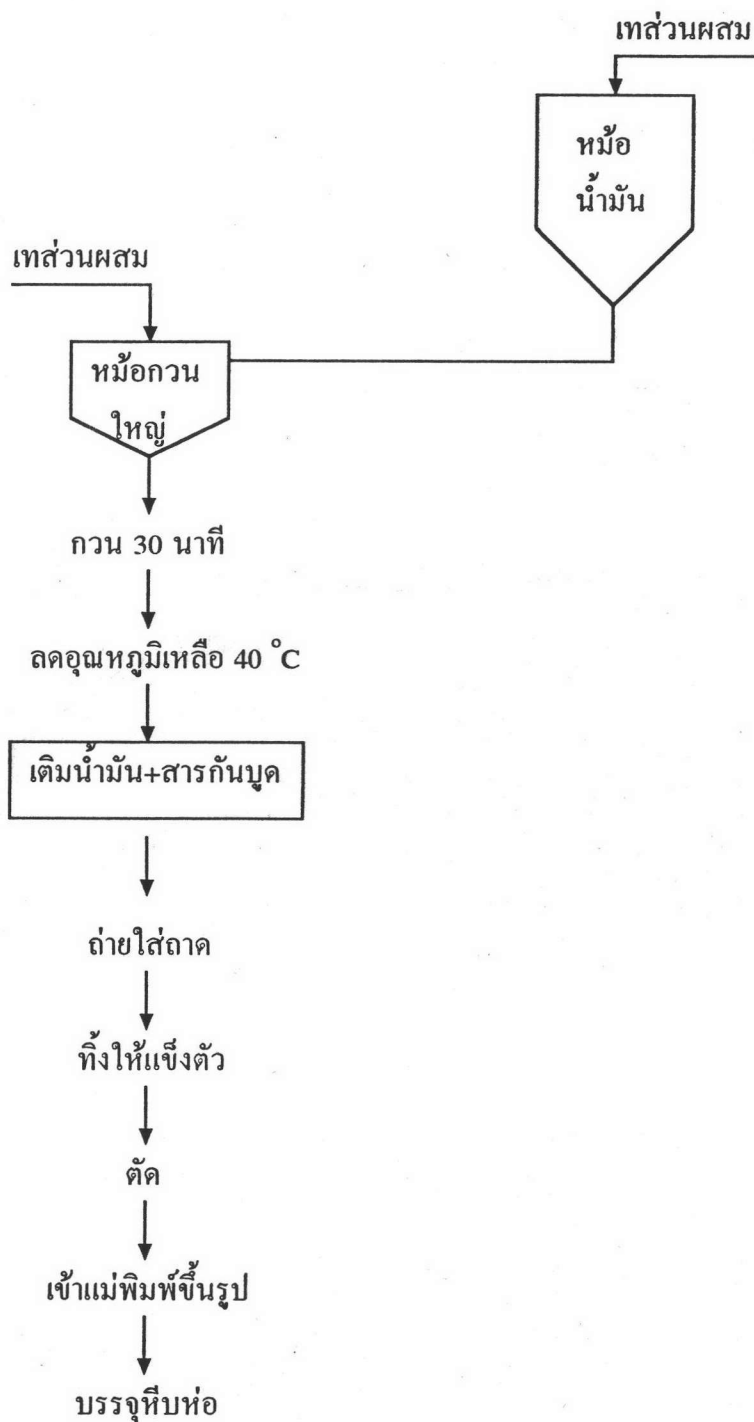
3.4.2.3 สำหรับบรรจุเจลและสบู่เหลว จำนวน 1 ชุด

3.4.2.4 สำหรับบรรจุสินค้าผง จำนวน 1 ชุด

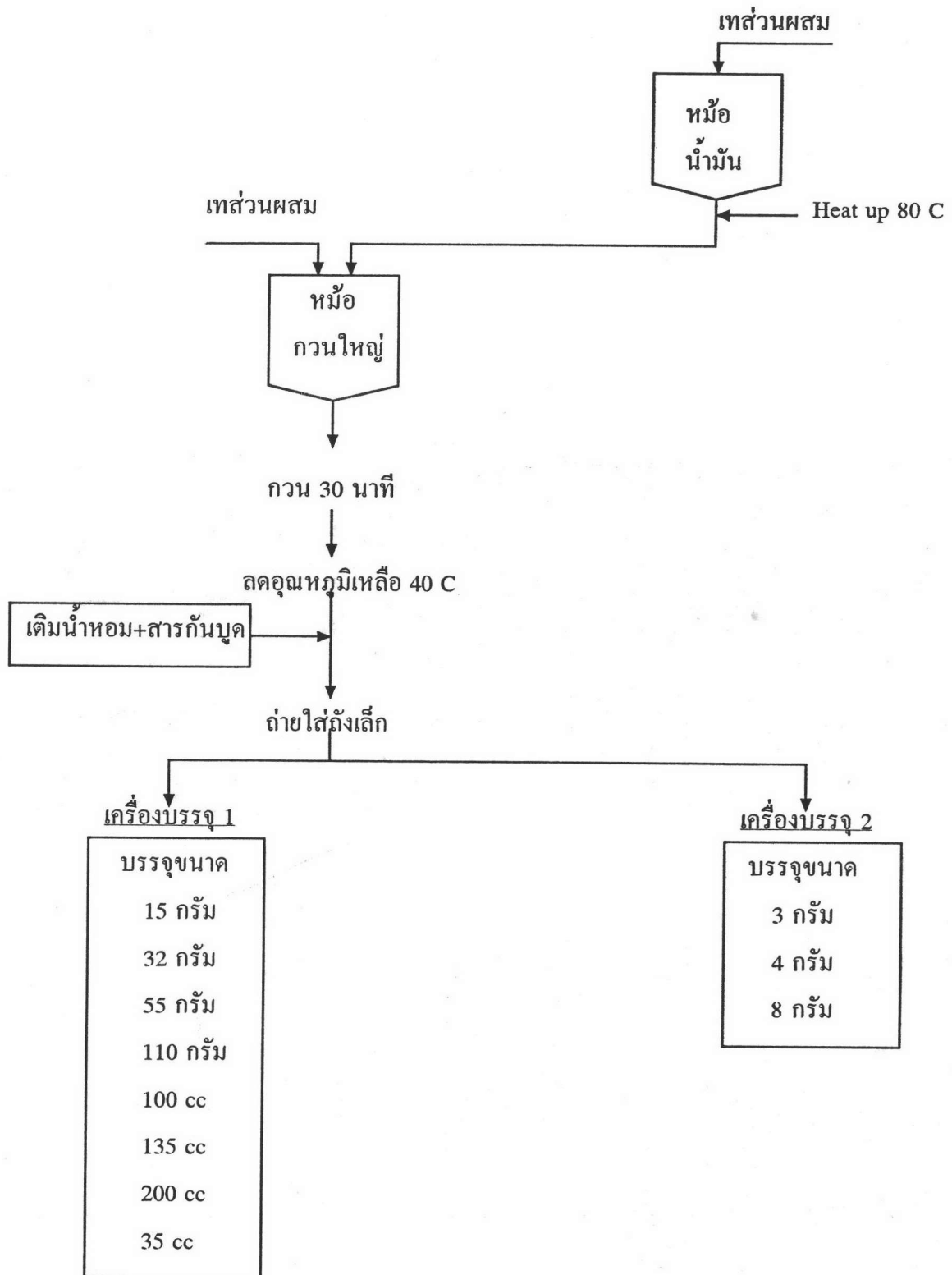
3.4.2.5 สำหรับพิมพ์สบู่ก้อน จำนวน 1 ชุด

3.4.2.6 สำหรับบรรจุโลชั่นและแอลกอฮอล์ จำนวน 1 ชุด

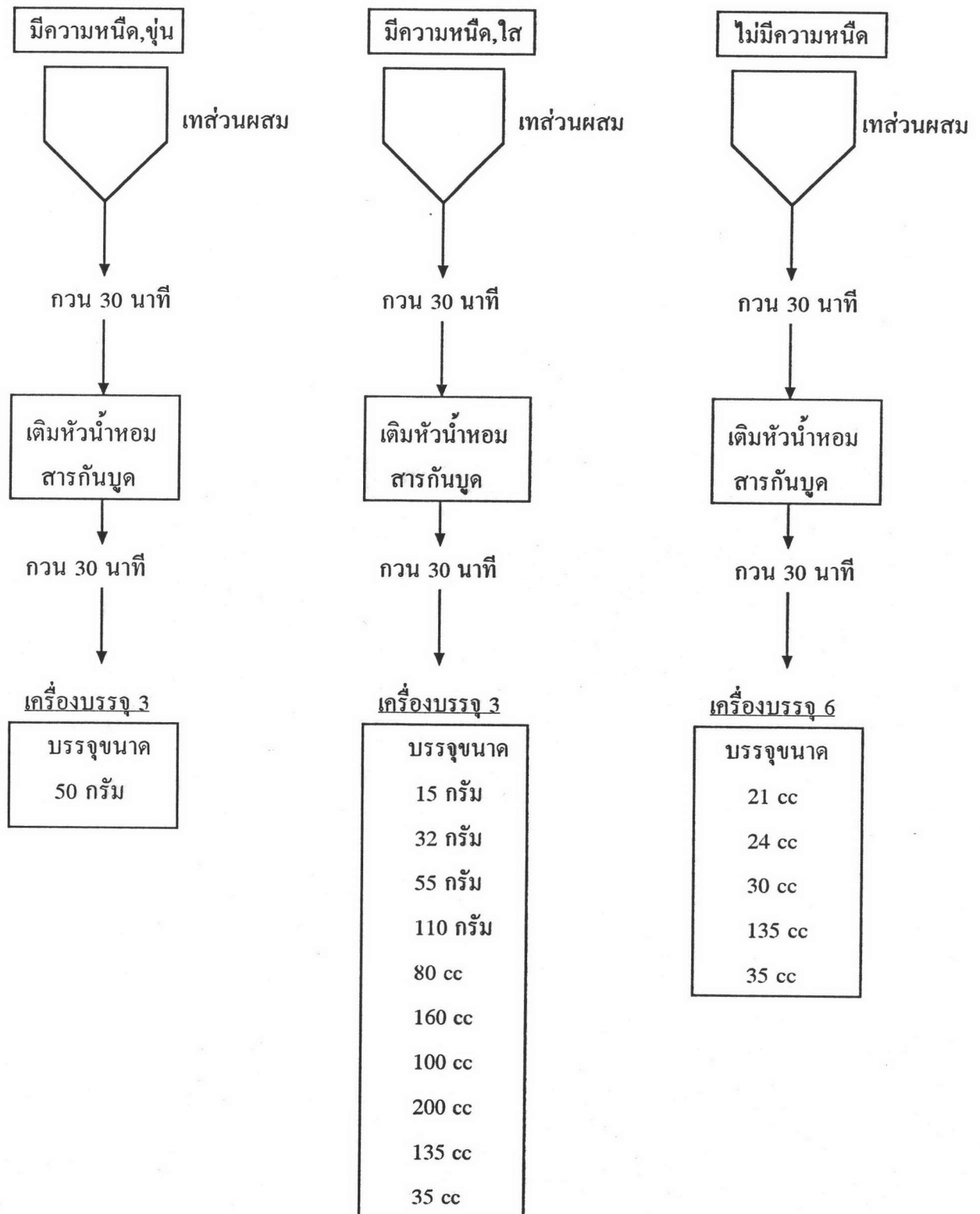
รูปที่ 3-1 ขั้นตอนการผสมและบรรจุเครื่องสำอาง
ชนิดสบู่ก้อน

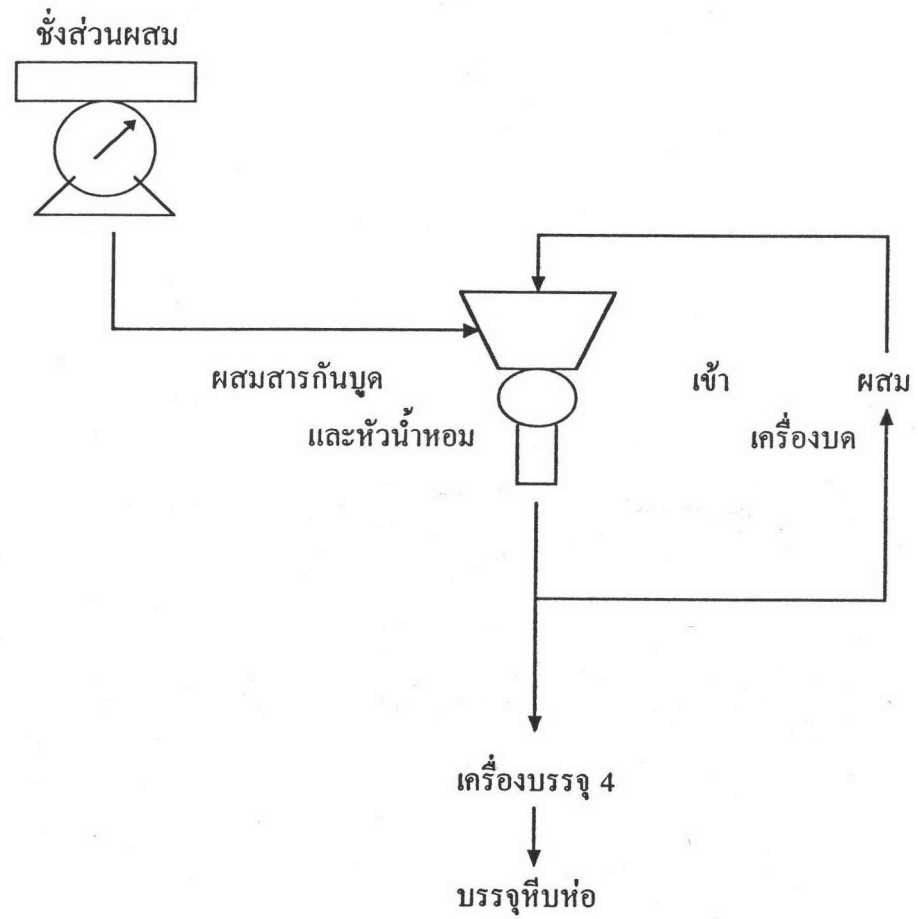
รูปที่ 3-2 ขั้นตอนการผสมและบรรจุเครื่องสำอางชนิดของเหลวใช้ความร้อน

รูปที่ 3-3 ขั้นตอนการผสมและบรรจุเครื่องสำอาง
ชนิดของเหลวไม่ใช้ความร้อน

รูปที่ 3-4 ขั้นตอนการผสมและบรรจุเครื่องสำอาง
ชนิดผง

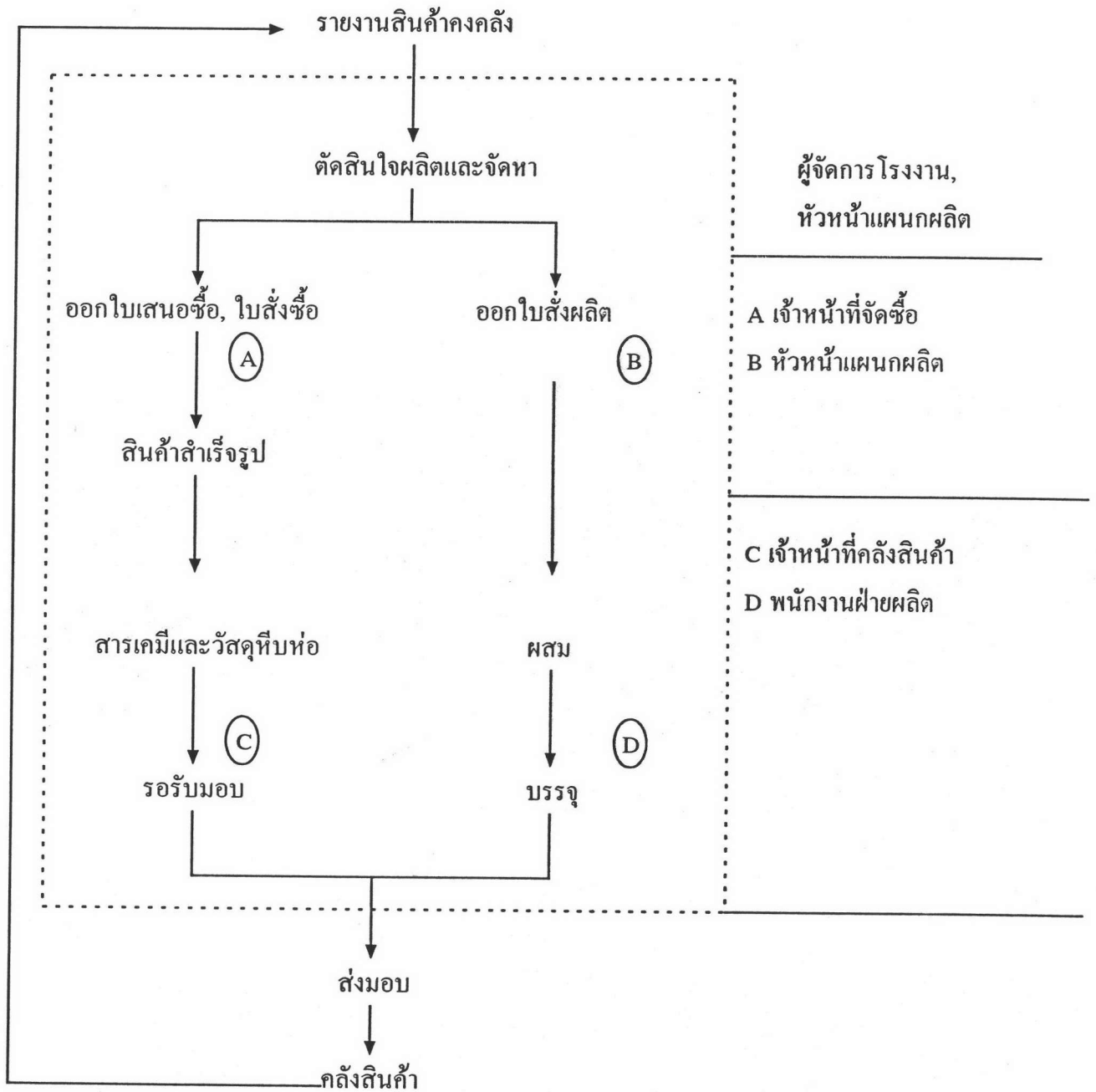

3.5 กิจกรรมการผลิตและเอกสารทางการผลิต

3.5.1 กระบวนการตัดสินใจผลิต

โรงงานตัวอย่างเป็นโรงงานที่สร้างขึ้นไม่นาน

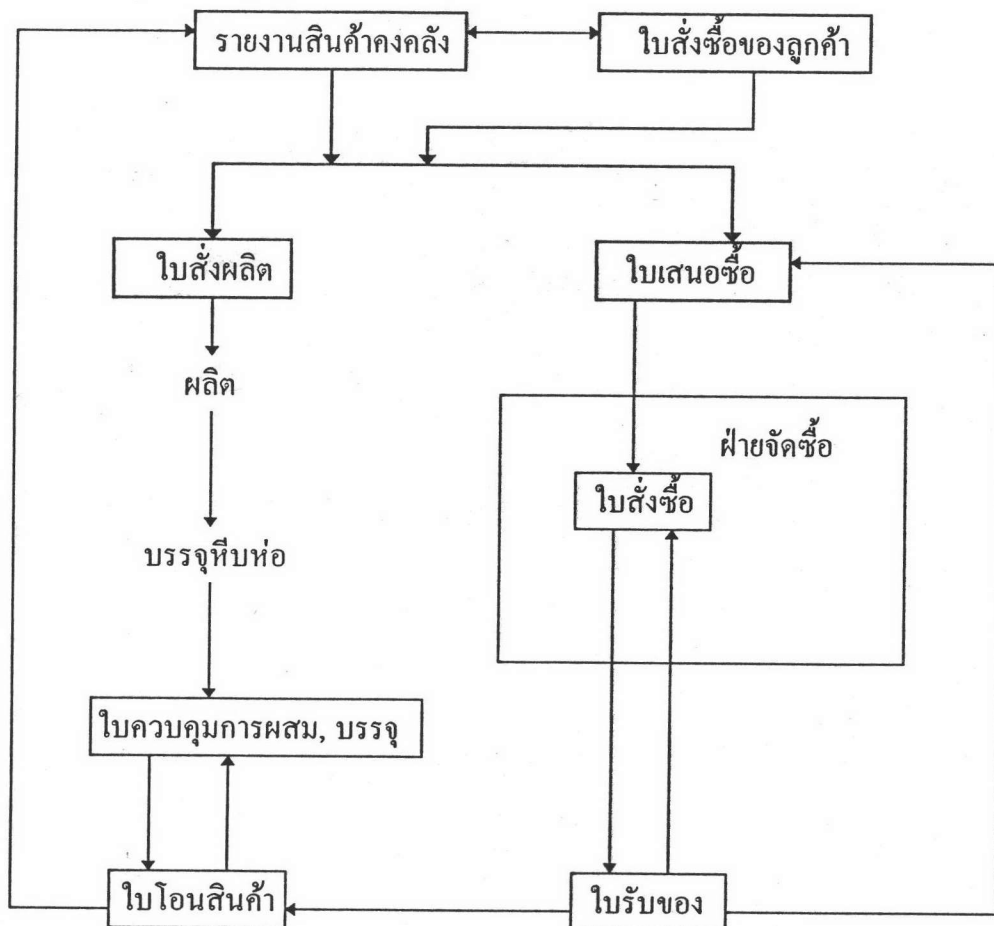
จึงยังไม่มีแผนการผลิตที่แน่นอน แต่พอจะสรุปได้คร่าวๆ ดังแผนภาพที่ 3-5

รูปที่ 3-5 ระบบกิจกรรมการผลิต ก่อนการวิจัย

กระบวนการตัดสินใจผลิต เริ่มจากรายงานสินค้าคงคลังถูกส่งไปยังผู้จัดการโรงงานทุกสัปดาห์ ซึ่งผู้จัดการโรงงานหรือหัวหน้าแผนกผลิต จะเป็นผู้ตัดสินใจว่า ควรจะดำเนินการผลิตหรือเสนอซื้อสินค้าใดหรือไม่ สำหรับข้อมูลประกอบการตัดสินใจ จะอาศัยประสบการณ์เป็นหลัก หลังจากพิจารณาแล้ว ก็จะสั่งการไปยังหัวหน้าแผนกผลิตและเจ้าหน้าที่จัดซื้อให้ออกใบสั่งผลิตสินค้าและ/หรือใบเสนอซื้อสินค้าทันที เจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะดำเนินการสั่งการและประสานงานจนกระทั่งสินค้าที่ต้องการนั้นๆถูกส่งไปยังคลังสินค้า ซึ่งระบบนี้จะควบคุมด้วยเอกสารดังจะกล่าวต่อไป

3.5.2 ระบบเอกสารทางการผลิต

รูปที่ 3.6 แสดงระบบเอกสารทางการผลิตของโรงงานตัวอย่าง ก่อนการวิจัย

ทุกๆ สัปดาห์ฝ่ายโรงงานจะได้รับใบสั่งซื้อจากฝ่ายขาย หรือใบรายงานสินค้าคงคลัง จากคลังสินค้า และฝ่ายโรงงานจะเป็นผู้ตัดสินใจในการจัดซื้อและผลิต โดยออกใบเสนอซื้อ หรือ/และใบสั่งผลิต

กรณีที่เป็นใบเสนอซื้อ จะส่งต่อไปยังฝ่ายจัดซื้อ โดยฝ่ายจัดซื้อจะติดต่อกับผู้ผลิตโดยตรง เมื่อผู้ผลิตส่งมอบสินค้าทางโรงงานจะเป็นผู้ตรวจสอบและรับมอบ จากนั้นจะโอนให้คลังสินค้าต่อไป

กรณีที่เป็นใบสั่งผลิต แผนกผลิตจะดำเนินการผลิต ตามใบสั่งผลิตพร้อมกับเอกสารควบคุมการผลิต, บรรจว่าเป็นไปตามใบสั่งผลิตหรือไม่ จากนั้นจะทำการโอนสินค้าไปให้คลังสินค้าตามที่ระบุในใบควบคุมฯ หลังจากเสร็จสิ้นการผลิตสินค้าแต่ละรายการ

3.5.3 การกำหนดปริมาณการผลิตและการจัดหา สินค้าของโรงงานตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

3.5.2.1 กลุ่มที่ผลิตเอง

3.5.2.2 กลุ่มที่จัดซื้อมา

ผู้บริหารจะเป็นผู้กำหนดปริมาณของสินค้า และวัสดุหีบห่อในแต่ละเดือนไว้ตามปริมาณการสั่งซื้อต่ำสุดที่ผู้ผลิตกำหนด (สำหรับกลุ่มที่จัดซื้อมา) และตามความคาดหมายทางการขายในแต่ละเดือนหรือตามสูตรแม่บท (สำหรับกลุ่มที่ผลิตเอง) ซึ่งโรงงานจะต้องผลิตและจัดหาให้ได้ตามที่กำหนด